

Відділ освіти, сім'ї, молоді та спорту Веселинівської селищної ради
Веселинівський Будинок дитячої творчості
гурток «Історичне краєзнавство»
Веселинівська гуманітарна гімназія ім. Б. Мозолевського

на конкурс учнівських молодіжних проектів

Радянське минуле. (Пере)осмислення історії.

Тема:

**«Релігія – опіум для народу»
Церква в снт Веселинове на Миколаївщині**

Мета : дослідити стан церкви та вірян у часи СРСР у смт Веселинове, закриття та нищення релігійного храму, його використання в радянські часи та наступна передача будівлі вірянам.

Учасники :

Члени гуртка «Історичне краєзнавство» Веселинівського Будинку дитячої творчості:

- Гончарук В. - Мальована В., Пилипенко А., Стасенко Д., Рибчак А., Шмідт В.,
Шуліна Л..

Керівник : Шепета С.А.

План роботи по проекту:

- затвердження вибору об'єкта дослідження
 - збір матеріалів про побудову храму
- встановлення причин руйнування старовинного приміщення храму
 - пошук свідків руйнування храму у Веселиновому
- збір матеріалів про подальше використання приміщення храму, повернення його у власність вірян.

1. Пошуковий щоденник :

- Історичне середовище та вибір об'єкту дослідження :

З 1882 року в центрі смт Веселинове стоїть споруда храму Успіння Божої Матері . В радянські часи у 1939 році храм закрили і приміщення використовували як клуб, пізніше – районний Будинок культури, потім як районний Будинок піонерів, станцію юних техніків.

З розпадом СРСР у 1993 році ця споруда була передана віруючим православної церкви Київського патріархату, які і відновили роботу храму.

Ось тому ми і вирішили дослідити основні моменти використання цієї споруди.

- Етапи дослідження обраної теми.

Учасники гуртка « Історичне краєзнавство» зустрілись із старожилами Веселинового, ветеранами - педагогами, які працювали в названих позашкільних закладах, звернулись до архівних матеріалів районного відділу освіти, редакції місцевої газети «Зоря», священника православної церкви в Веселиновому Московського патріархату протоієрея Михайла (Мокар М.В.), який досліджував історію церков у Веселиновому в своїй дипломній роботі і звертався до церковних архівів Одещини і Миколаївщини. Опрацювали гуртківці і матеріали, що зберігаються в історичних музеях Веселинового – музею громади та гімназії ім. Мозолевського Б. М,. Зустрілись із бувшими керівниками Будинку піонерів, СЮТ. Гуртківці зібрали досить чимало фотоматеріалів.

Ознайомившись із всіма матеріалами, гуртківці дійшли до висновку, що історія храму Успіння Божої Матері заслуговує на широке відображення і сьогодні, оскільки храм відбудований, діючий і притягує увагу і вірян УПЦ, і багатьох жителів смт Веселинового, в тому числі і молодь.

ІСТОРІЯ :

За опублікованими у 1896 році даними статистичного комітету Херсонської губернії в Веселиновому (Олександрівці) було 28 дворів, 117 жителів, з них 59 чоловіків та 58 жінок. Діяли православна церква та церковно-приходська школа, в якій навчались 28 учнів (21 хлопчик та 7 дівчат).

У науково-популярному довіднику «Релігійні організації на Миколаївщині: історія та сучасність», 2001 року видання, містяться матеріали про загальні тенденції релігійного життя на території області, а також конкретні дані про діяльність релігійних громад різних конфесій в окремих населених пунктах. Серед православних храмів, що діяли на території Веселинівського району у дореволюційний період, названо храм Успіння Божої Матері у с. Веселинове, заснований у 1882 р. За даними згаданого довідника, у селищі діяв також молитовний будинок осіб іудейського віросповідання .

Відомості про православний храм в с. Веселинове містяться також у книзі Д. І. Заковоротнього «Храми Прибужжя». За даними краєзнавця храм відвідували не лише мешканці с. Веселинове, а й сіл Іванівка, Луб`янка, Петрівка, Герцфельдове, Миколаївка, Махнове та Звенигородка, х. Нова Америка, х. Кам'яна Балка, та Митрофанів хутір. При церкві діяла церковно-парафіяльна школа.

Згідно постанови Політбюро ЦК КП(б)У від 5 березня 1939 р. “Про ліквідацію і перебудову штучно створених національних районів і сілрад», Карл–Лібкнехтівський, район було розформовано, а його населені пункти увійшли до складу щойно створеного Веселинівського району Миколаївської області”.

У 1939 році, при перенесенні районного центру з села Широкий Лан в селище Веселинове, відразу було закрито храм, конфісковано все церковне майно. Будівлю прилаштували під клуб, де проводили агітаційні та розважальні заходи.

Достовірних матеріалів про священика, який служив у Веселинівській церкві у цей складний час та його подальшу долю після закриття храму виявити поки що не вдалося. Скоріш за все, він, як і багато інших представників духовенства у подібних обставинах, рятуючись від переслідувань, виїхав разом із родиною подалі від цих місць – туди, де їх не знали.

Про вірогідність такого повороту у житті веселинівського батюшки свідчить доля іншого священика. У цей самий час у селищі проживав отець Олександр Антонович Поставський - колишній настоятель Кашперівського храму в Миколаєві (на розі вулиць Садової та пр. Леніна), який ховався зі своєю дружиною Вірою у своїх родичів від переслідувань. Йому навіть вдалося влаштуватися на посаду бухгалтера. Про його сан священика мало хто знав. Однак на той час було багато донощиків, які одразу проінформували силові структури. Отця Олександра арештували, засудили і відправили на заслання до Казахстану. Більше про нього родичі не мали ніякої звістки. (З дипломної роботи протоієрея Михайла (Мокар М.В.).

Зазнала значних втрат і сама будівля. Щоб ніщо не нагадувало про первинне призначення величної споруди, було зруйновано дзвіницю та купол храму. За свідченнями місцевого жителя, члена спілки художників УРСР, учасника республіканських, всесоюзних і зарубіжних художніх виставок Г.І. Бельцова, який на той час проживав поблизу храму, дзвіницю руйнували кілька діб, канатами прив'язали дзвони і скинули на землю, потім зруйнували саму дзвіницю. (Зібрано та записано Ю.П.Буримом –директором Веселинівського історичного музею).

Також про руйнування дзвіниці храму розповів місцевий старожил Омельчук М.Ф.

Так і стала церква
клубом, а пізніше -
районним Будинком
культури – до 1969
року

В парку, біля
районного
Будинку
культури
стояли дві
скульптури та
погруддя
Т.Г.Шевченка
, фонтан.

У Будинку культури тоді працювали духовий оркестр, хори вчителів, медиків , дитячий , ансамблі народної пісні, народних музичних інструментів, агітбригада. Ці колективи часто виїжджали з концертами у населені пункти району. На оглядах художньої самодіяльності в області часто були призерами.

Зведений хор Веселинівського р-ну на звітному концерті
в обласному центрі

6/VIII

40г.

Духовой оркестр

Веселиновского р-на

Фото Н. Колн.

Ми теж захищали свої права...

Витяг із наказу про створення районного Будинку піонерів

В И П И С К А

из приказа № 376 от 24.II.1960г. по Веселиновскому РОНО
"Об открытии в с.Веселиново Дома пионеров".

В связи с тем, что исполком сельского совета депутатов
трудящихся предоставил для Дома пионеров помещение

п р и к а з ы в а ю:

§ I

Открыть Дом пионеров в с.Веселиново и далее именовать
ВЕСЕЛИНОВСКИМ РАЙОННЫМ ДОМОМ ПИОНЕРОВ, для чего сменить
штамп и печать.

§ 2.

Назначить зав. Веселиновским районным Домом пионеров
т. Виноградову Л.Н. . До 1.12.60г. подать на утверждение
штатных работников дома пионеров .

Зав. районо подпись И. Швец

Заведуючий Веселиновским
районным отделом образования

Колца А.П.

ВИТЯГ ІЗ НАКАЗУ № 176 від 27.листопада 1961 року

- звільнити від тимчасового виконання обов'язків директора районного будинку піонерів Виноградову Л.Н. та призначити її масовиком будинку піонерів;
- призначити директором Веселинівського районного Будинку піонерів Христенка Віктора Кириловича

Напрями роботи в Будинку піонерів:

- радіотехнічний
- авіамодельний
- судомодельний
- І.І.
- Умілі руки – хлопці
- І.І.
- Умілі руки – дівчата
- Ковальова
- Туристсько-краєзнавчий
- Руденко В.І.
- хореографічний
- Виногорова Л.Н.
- фізкультурно-спортивний
- В.Ф.
- баяністів
- драматичний
- духовий оркестр
- ляльковий театр
- Л.Н.

- керівник Бельцов Л.І
- керівник Бакалов А.Г
- керівник Головатенко
- керівник Головатенко
- керівники Рохкіна С.А.,
- керівники Церуш М.Д..
- керівники Руденко В.І.,
- керівник Письменний
- керівник Гніліченко З.В.
- керівник Клочко О.О.
- керівник Затула П.С.
- керівники Виногорова

В 1973 році у райцентрі Веселинове було збудовано нове приміщення Будинку культури і колишню будівлю церкви передано районному Будинку піонерів.

Трохи пізніше на його базі було сформовано і станцію юних техніків директором якої став Христенко В.К.

Отож в приміщенні колишньої церкви стали працювати і Будинки піонерів і СЮТ.

до речі , їх вихованці показували хороші результати на обласних змаганнях і конкурсах.

Веселинівський
районний
Будинок піонерів
і станція юних
техніків
В 70-х - 80-х
роках

Керівники гуртків:
судомодельного – Доль М.
Авіамоделльного – Калиняк В.М.

Гурток картингістів було
створено уже в кінці 70-
десятих...

І справи шкільні :

Урочиста лінійка на центральній площі
Веселинового .

При Веселиновском Доме пионеров вот уже несколько лет работает радиотехнический кружок с отделом автоматики. Руководит кружком преподаватель Виктор Кириллович Христенко. В прошлом учебном году ребята изготовили электронный осциллограф и универсальный измерительный при-

бор, которые экспонировались на республиканской выставке технического творчества. На СНИМ ученики 9 класса Федор Усатый и Владимир Волынич (на переднем плане) испытывают изготовленную ими машину-экзаменатор.

Фото И. Кальницкой

Комсомолец-Інструктор ПІТУХОВ ВОЛОДИМИР
керує роботою авіамодельного гуртка при Будинку
піонерів.

✗ Часть рисунка с идентификатором отношения gId4 не найдена в файле.

ВСЕСОЮЗНОЕ ОРДЕНА КРАСНОГО ЗНАМЕНИ
ДОБРОВОЛЬНОЕ ОБЩЕСТВО СОДЕЙСТВИЯ
АРМИИ, АВИАЦИИ И ФЛОТУ

ГРАМОТА

Награждается Петухов
Владимир за отличное
выступление по овладению
мозгу в лагере «Юных
техников».

2. VIII. 66г.

Б. Курьянко

№ 196

Директор Веселинівського районного
Будинку піонерів Шепета С.А. 1974 р.

Директор
районного
Будинку дитячої
творчості
Солодаєва І.Ш.
1988-2010 рр

Україна
Веселинівський район
Миколаївська область
Районний Будинок
дитячої творчості

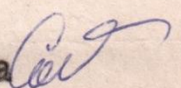
с.д.
с.мт Веселинове,
вул. Леніна, 13

Начальнику управління
Николаевской облгосадминистрации
ОЛЕЙНИК А.И.
Директора Веселиновского
районного Дома детского творчества
Солодаевой И.Ш.

З А Я В Л Е Н И Е

Просим Вас пролицинировать наше внешкольное учреждение,
в котором занимаются 645 учеников в 43 кружках.

Необходимая документация прилагается.

Директор Веселиновского
районного Дома детского творчества Солодаева И.Ш.

НАКАЗ
с.мт Веселинове

від " 11 " вересня 2002 року

№ 128

Про реорганізацію районної
станції юних техніків

Відповідно до ст. 43 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", керуючись Законом України "Про позашкільну освіту", на виконання Указу Президента України від 24 квітня 2000 року №612/2000, з урахуванням вимог Програми розвитку позашкільної освіти на 2002 – 2008 роки, та з метою створення оптимальних умов для отримання позашкільної освіти загальнокультурної підготовки обдарованої молоді, згідно рішення районної ради №14 від 23. 08. 02 р.

НАКАЗУЮ:

1. Реорганізувати районну станцію юних техніків шляхом злиття із районним Будинком дитячої творчості з 10. 09. 2002 року.
2. Скоротити посади директора СЮТ, технічного працівника та дві посади керівника гуртка СЮТ.
3. Директора СЮТ після звільнення з посади призначити методистом РБДТ, а техпрацівника на посаду прибиральниці подвір'я РБДТ, а керівників гуртків призначити керівниками гуртків РБДТ

Начальник відділу освіти

О.Д. Крушельницький

Солодаєву І.Ш. на посту
директора БДТ у 2010 р. змінила
Шевченко О.А., яка і сьогодні
працює на цьому посту
одночасно керуючи і гуртком
початкового технічного
моделювання, відділення МАН

Та з розпадом СРСР змінилось і ставлення до віруючих.
А із побудовою нового приміщення для адміністрації району та інших служб приміщення колишнього райкому КПРС було передане центральній районній бібліотеці та районному Будинку дитячої творчості .
Станція юних техніків була закрита, а приміщення було передане віруючим православної церкви Київського патріархату, які і відновили роботу храму.

Погруддя Т.Г. Шевченка було перенесене на площу
в центрі Веселинового

Початок відновлення
діяльності храму

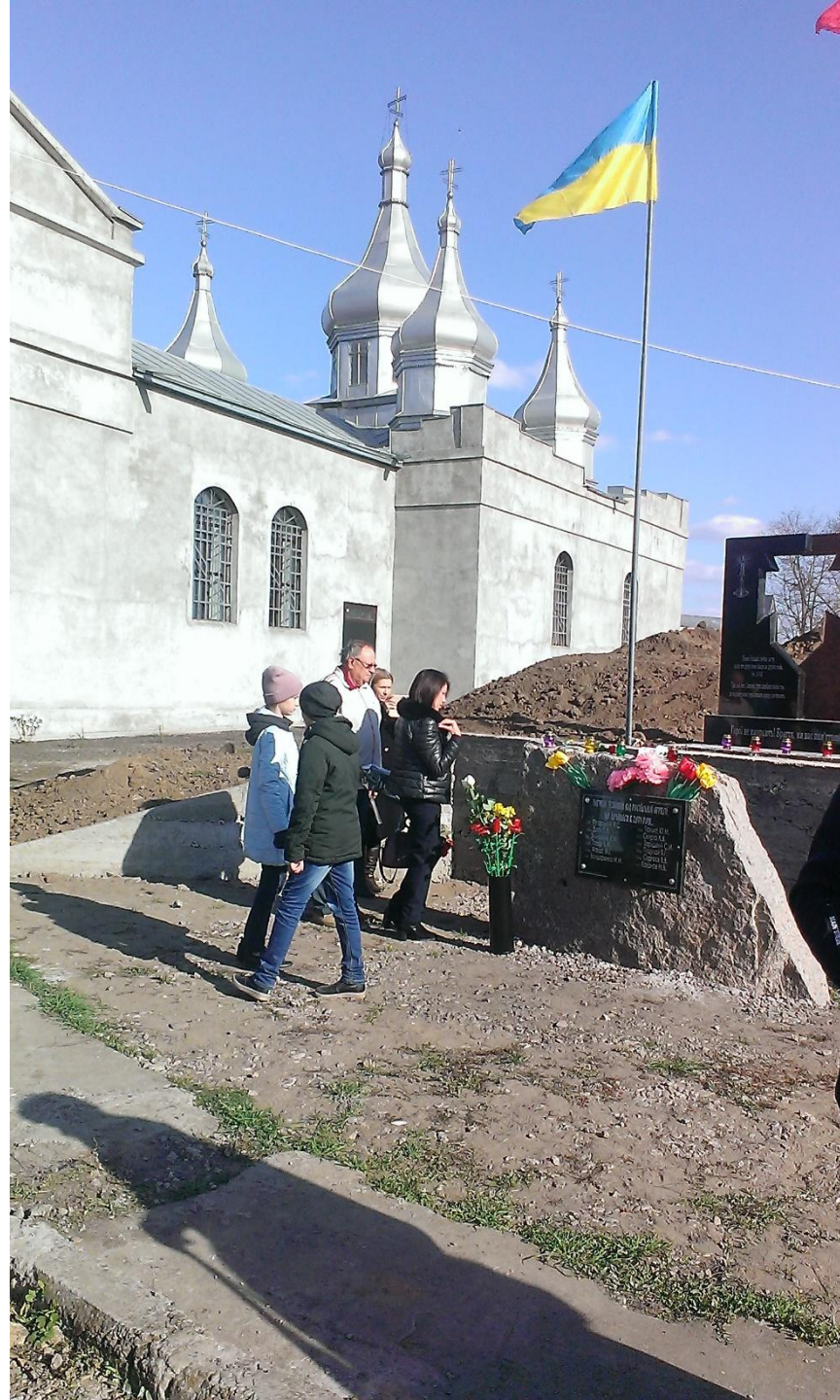

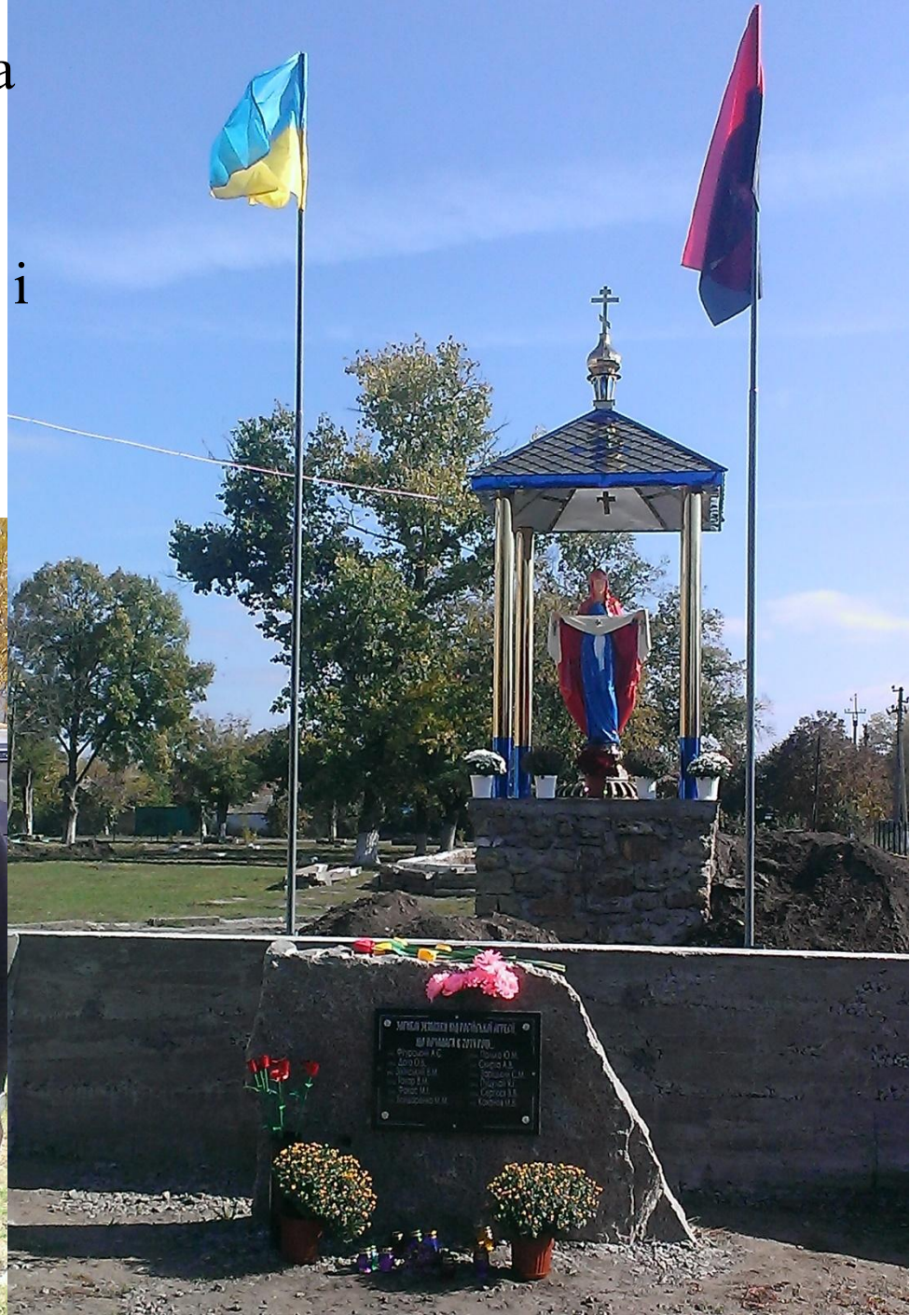

Сьогодні храм
віряни
продовжують
реставрувати.

А біля храму, із ініціативи членів ГО «Веселинівська спілка патріотичних сил», вже встановлено скульптуру Божої Матері, яка вважається покровителькою і захисницею українського козацтва і всіх православних та пам'ятну дошку із прізвищами земляків, які загинули в зоні АТО

Тут і започатковано зустрічі ветеранів – інтернаціоналістів, учасників АТО, молоді на свято Покрови Божої Матері.

ЗАГИБЛІ ЗЕМЛЯКИ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ,
ЩО ПОЧАЛАСЯ В 2014 РОЦІ...

с-г. Фігурський А.С.	солд. Палько Ю.М.
солд. Дота О.В.	с-нт. Скирта А.В.
р-л. Зілінський В.М.	солд. Заріцький С.М.
солд. Токар В.М.	солд. Пуцулай Я.Г.
солд. Факас М.І.	солд. Сергеев В.В.
м-р. Бондаренко М.М.	м-р. Коханов М.В.

ЗАГИБЛІ ЗЕМЛЯКИ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ,
ЩО ПАЧАЛАСЯ В 2014 РОЦІ...

с-нт. Фігурський А.С.	солд. Палько Ю.М.
солд. Дота О.В.	с-нт. Скирта А.В.
пр. Зілінський В.М.	солд. Заріцький С.М.
солд. Токар В.М.	солд. Пуцулай Я.І.
солд. Фокас М.І.	солд. Сергєєв В.В.
пр. Бондаренко М.М.	м-р. Коханов М.В.

ЗАГИБЛІ ЗЕМЛЯКИ ВІД РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ,
ЩО ПОЧАЛАСЯ В 2014 РОЦІ...

с.п. Фігурський А.С.	с.п. Палько Ю.М.
с.п. Дого О.В.	с.п. Скирда А.В.
р.п. Зілінський В.М.	с.п. Заріцький С.М.
с.п. Токар В.М.	с.п. Пуцухай Я.Г.
с.п. Фокос М.І.	с.п. Сергеев В.В.
с.п. Бондорецько М.М.	с.п. Гоханов М.В.

Перегляд презентації в гуманітарній гімназії ім. Б. Мозолевського

Наші висновки :

незважаючи на затверджене Конституціями УРСР різних років радянського періоду історії України право кожного громадянина на свободу віросповідання, церкви закривали , перетворювали їх у заклади культури, установи, склади для різних матеріалів . І ми вважаємо справедливим повернення віруючим релігійних споруд.

Ми радіємо, що передача у Веселиновому храму віруючим не ущемило інтереси дітей,- під Будинок піонерів, а нині Будинок дитячої творчості передано будівлю райкому Компартії і діти розвивають в ньому свої творчі здібності, розширюють свій кругозір.